

1902

1968

2018

Dünyanın En Büyük Eğlence Parkında "Açık Hava" Koşullandırma Sistemi

"Temmuz'da Houston'a Kar Yağıyor!"

ABD'de hava koşullandırmaya en fazla ihtiyaç duyulan kentlerin başında, hiç kuşkusuz Teksas eyaletindeki Houston gelir. Meksiko Körfezi'nin kıyısındaki bu kentte tipik yaz sıcaklığı 32°C 'tır ve nem oranı da %60'ı bulur. Yani hava koşullandırma gerektiren ideal ortam. Burası, aynı zamanda, kar yağışının hiç olmadığı bir iklim kuşağındadır.

Ama 1968-1983 arasında Houston'a her gün kar yağdı. Houston'daki Astroworld Eğlence Parkı'nın Alp Kızakları bölümünde, dışarıdaki hava ne olursa olsun içeride -12°C 'da kar yağıyordu, daha doğrusu yağdırılıyordu.

Bu alışılmadık, olaganüstü manzaranın ardında elbette Carrier vardı. Ziyaretçiler kızaklarıyla değişik sıcaklıklardaki ortamlardan geçip sonunda yapay karlardan oluşan bir ortama, -12°C sıcaklığındaki odaya ulaşıyordu. Burada 7 metre uzunluğunda prefabrik bir soğutucu, sudan geçen havanın kar olarak kızakçılardan üzerine yağmasını sağlıyordu. Kızakların yolunun üzerinde bir kardan adam, bir buz dağı ve ayrıca bir şelale de vardı.

116 dönüm arazi içinde 57 dönüm üzerine kurulan parkta bunun gibi o güne kadar görülmemiş birçok eğlence merkezi vardı. Ve park, açıldıktan kısa bir süre sonra tüm dünyanın ilgisini çekmişti. 25 milyon dolara mal olan tesise yılda 1,6 milyon ziyaretçi bekleniyordu. Otoparkı 30 bin araba kapasiteliydi.

Astroworld düşüncesi, eski Houston Belediye Başkanı ve Houston

Astrodome'un yaratıcısı Yargıç Roy Hofheinz tarafından geliştirilmiştir. 1968'de açılan Astroworld, dünyanın en büyük eğlence parkıydı.

Açılıştaki konuşan Hofheinz ziyaretçilere "Astroworld'un dünyada şimdiye kadar gerçekleştirilen en kapsamlı açık hava iklimlendirme sistemine sahip olduğunu" övünerek açıkladı.

Astroworld tarihe bu sözlerle ve gölgelik alanlar dahil 5600 kW'ın üzerinde soğutma kapasitesine sahip Carrier soğutma cihazları ile dünyanın en büyük açık hava koşullandırma sisteminin kurulduğu yer olarak geçti.

Astroworld soğutma sistemi elektrikle çalışan ve seri bağlantılı iki Carrier hermetik merkezkaç soğutma makinesinden oluşuyordu ve bunlar

parkın bir köşesindeki merkezi cihazın içinde yer alıyordu. Cihazın yanında iki bölmeli bir soğutma kulesi bulunuyordu.

Park'ta, yukarıda sözünü ettiğimiz Alp Kızakları bölümünden başka Carrier'ın soğuttuğu bir başka yer de "Yitik Dünya" adı verilen tekne gezileriydi. Bu eğlenceye katılanlar yirmi beş kişilik yanları açık ve hava koşullandırmalı nehir gemileriyle, kıvrılarak ilerleyen bir Afrika ırmağı üzerinde hoş bir serüven yaşıyordu.

Carrier soğutma sistemleri eğlence parkınının başka alanlarında da kullanıldı. Üzeri gölgelikli tüm bekleme alanlarında, restoran ve kafelerin üzeri tenteli masalarında, birçok gezide ve açık bina gruplarının bulunduğu her yerde ziyaretçilerin üzerine soğuk hava yağıyordu. Astroworld'de ayrıca, sırada beklemeyen ya da kapalı alanlarda olmayan herkesin serin hava duşu alabileceği "havalanma istasyonları" kurulmuştu.

Bütün bu alanlardaki hava koşullandırma sistemlerini gözlerden saklamak için ilginç yöntemler bulunmuştu. Hong Kong açık hava bekleme alanında tavanın bir bölümü bambudandı. Tavana, her yerde olduğu gibi dört köşe hava çıkışları yerleştirildiğinde Uzakdoğu havası kalmayacaktı. Bu nedenle bambularda açılan yarıklara hava çıkışları yerleştirildi. Ayrıca birçok binadaki kanallar, iç dekorasyonla birleşerek gizlenecek biçimde tasarlandı.

Astroworld 1975'te Six Flags Corporation tarafından kiralandı ve adı Six Flags Astroworld oldu. Birçok etkinlik modern etkinliklere bıraktı yerini. Ancak Carrier arkada çalışmaya, parka gelenlere konfor sağlamaya devam etti.

1970'lerde Astroworld'un repertuarına, çoğu dünyada ilk kez uygulanan, çok dinamik ve heyecan verici eğlenceler eklendi. Örneğin 4 saniyede saatte 100 kilometre ulaşan, sonra iki tepe arasında konuklarına çığlıklar attırarak gidip-gelen hız treni...

Elli beş metre yükseklikten bir bataklığa uçarcasına düşen "Bataklık Arabası"... görsel ve yerçekimsel bozul-

malara sahip bir cazibe merkezi olan "Manyetik Ev"... Ve daha başkaları.

1983'de on beş dönümlük su parkı olan "Water World" açıldı.

1983'de Astroworld satıldı. On beş yıldır ziyaretçilere unutulmaz heyecanlar sunan "Yitik Dünya" ırmak gezisi ve "Alp Kızakları" gösterileri sonlandırıldı. Carrier on beş yıl boyunca "yaz aylarında Houston'a kar yağdırdı".

Park 2005 yılında kapatıldı.

